

«ҚҰҚЫҚ НЕГІЗДЕРІ» пәні бойынша олимпиаданың облыстық кезеңін өткізу шарттары

«Құқық негіздері» пәні бойынша облыстық олимпиаданы өткізудің негізгі мақсаты оған қатысушылар арасында конкурстық іріктеу арқылы олимпиада жеңімпаздарын анықтау болып табылады.

Тапсырмалар мазмұны 9-10-11 сынып оқушыларының білімдері мен қабілеттеріне қойылатын бағдарламалық талаптарға сай келеді, алайда, облыстық олимпиаданың пәндік қазылар алқасы жеңімпаз-қатысушылардың жұмысын бағалауда жоғарыда аталған жалпы критерийлерге сәйкес тек мектептік материалдарды ғана емес, сонымен қатар факультативтік бағдарламаларды меңгеру деңгейіне барынша жоғары талап қолданатын болады.

***

Олимпиаданың облыстық кезеңі 9-шы, 10-шы және 11-ші сынып оқушылары үшін бір күн ішінде екі турдан тұрады.

I-тур. Олимпиада күні эссе жазу бойынша жазбаша жұмыс жүргізіледі, толық жауап берілуі тиіс.

1. Жалпы сипаттамасы.

Эссе – қысқаша очерк - жалпы гуманитарлық-құқықтық тақырыпта қысқаша очерк-пайымдау. Эссе белгілі бір мәселе немесе сұрақ бойынша жеке әсерлері мен ойларын білдіреді және тақырыпты толық түсіндіруді талап етпейді. Эссе өзіндік шығармашылық ойлау деңгейін, ақпаратты құрылымдау, себеп-салдарлық байланыстарды айқындау, өз тұжырымдары мен бағаларын дәлелдеу қабілетін көрсетеді.

2. Берілген тақырып бойынша эссе:

- 1) сыни ойлау дағдыларын көрсету;
- 2) пән саласы бойынша стратегиялық және кәсіби түсінігін көрсету;
- 3) эссе көлемі 500 сөзден аспауы тиіс;
- 4) эссе жазу «Дарын» бланкісінде жүргізіледі

3. Эссенің мазмұнына қойылатын талап:

- 1) эссе құрылымы кіріспе, негізгі және қорытынды бөлімдерден тұрады;
- 2) эссе нормативтік құқықтық, сот актілерін талдауды, құқықтық тұжырымдамаларды, құқықтық даулы жағдайларды берілген тақырыпқа сай түсіндіруді қамтиды;
- 3) эссе логикалық және дәлелді ойлау дағдыларын меңгергенін, өз ойын баяндау дәйектілігін көрсетеді;
- 4) эсседе талдаудың әртүрлі әдістері қолданылуы мүмкін.

4. Эссе мамандығы бойынша бағалау критерийлері:

№	Бағалау критерийлері	Жоқ	Ішінара	Иә
1	берілген құқықтық тақырып бойынша проблемалық сұрақтарды анықтау және талдау білігі	0	5	10
2	сыншылдығы және креативтік ойлау	0	2	5
3	өз көзқарасын дәлелдеу және растау қабілеті	0	5	10
4	қорытындыларының негізділігі	0	2	5
5	мәселені шешудің практикалық және іске асырылатын жолдарын анықтау	0	2	5
6	мемлекеттің стратегиялық және бағдарламалық құжаттарын білу, құқықтық сауаттылық, заңнамаға сілтеме жасау	0	5	10
7	грамматика және лексика	0	2	5
	Барлығы	0	23	50

1. Қазылар алқасының мүшелері жұмыстарды бағалау кезінде сәйкестендіру деректерінің құпиялылығын сақтау үшін барлық жазбаша жұмыстар (эсселер) штрих-кодтарды пайдалана отырып міндетті кодтауға жатады.

2. Ұпайларды азайтуға негіз болатын факторлар:

- 1) берілген тақырыптың мәнін түсінбеу;
- 2) баяндауда құрылымдылықтың болмауы;
- 3) негізгі сұрақтың жауабын ұстай алмау (тақырыптан ұзақ алшақтау);
- 4) дәлелдеудің (дәлелдемелердің) орнына риториканы (дәлелденбеген жалпы пайымдауды) қолдану;
- 5) аналитикалық материалмен расталмаған кең сипаттамалық бөлік;
- 6) қажетсіз қайталау.

Жазбаша жұмыстарды (эсселерді) қазылар алқасының мүшелері зерделейді және бағалайды.

1-тур тапсырмасы бойынша ең жоғары жиынтық балл 50 баллмен бағаланады.

Эссені өткізудің уақыты - 90 мин.

Олимпиада күні мәселелік есептерді шешу бойынша екінші тур өткізіледі.

II-тур - Сұрақ-жауап сатысы.

Олимпиадаға қатысушыға мәселелік есепті шешу ұсынылады, оны келесі бағалау критерийлеріне сәйкес ашу керек:

1. Материалды сауатты баяндау қабілеті-10 балл.
2. Категориялық аппараттың және ғылыми дәлелдеменің болуы - 20 балл.
3. Қолданыстағы заңнамаға сәйкес мәселені шешу жолдары-20 балл.

Мәселелік есепті шешу үшін қатысушы ең көп дегенде 50 ұпай ала алады.

II-турдың тапсырмасын орындауға берілетін уақыт - 90 минут.

**ЕКІ ТУР БОЙЫНША ЕҢ ЖОҒАРҒЫ БАЛЛ:
100 БАЛЛ**

Барлық сынып оқушыларының жұмыстарын рәсімдеуге қойылатын жалпы талаптар.

1. Бірінші тур бойынша барлық жазбаша жұмыстар оқушы дәптерлерінде (сызғышта) жиектері бар немесе «Дарын» арнайы бланкілерінде орындалуы тиіс.
2. Мәселелік есептерді шешу кезінде қатысушыларға жауап беру үшін парақтар беріледі.
3. I-турдың жазбаша жауабының титул парағы, орындалған тапсырмаларды шифрлау Республикалық әдістемелік кеңестің талаптарына сәйкес ресімделеді.

Условия проведения областного этапа олимпиады по предмету «ОСНОВЫ ПРАВА»

Основной целью областного этапа олимпиады по предмету «Основы права» является выявление победителей олимпиады в ходе конкурсного отбора среди ее участников.

Содержание заданий соответствует программным требованиям к знаниям и умениям учащихся 9-10-11 классов, однако, предметным жюри областной олимпиады предъявляются более завышенные подходы к владению материалом не только школьной, но и факультативной программы, к оценке работ участников-победителей в соответствии с вышеизложенными общими критериями.

***

Областной этап олимпиады проводится в два тура для учащихся 9-х, 10-х и 11-х классов в течение одного дня.

I Тур. В день олимпиады проводится письменная работа по написанию эссе, должен быть дан развернутый ответ.

1. Общая характеристика.

Эссе – краткий очерк – рассуждение на общую гуманитарно – правовую тематику. Эссе выражает индивидуальные впечатления и соображения по конкретному поводу или вопросу и не претендует на исчерпывающую трактовку предмета. Эссе показывает уровень самостоятельного творческого мышления, умение структурировать информацию, выделять причинно-следственные связи, аргументировать свои выводы и оценки.

2. Эссе на заданную тему должен:

- 1) демонстрировать навыки критического мышления;
- 2) демонстрировать стратегическое и профессиональное понимание предметной области;
- 3) объем эссе не должен превышать 500 слов;
- 4) написание эссе проводится на бланке «Дарын».

3. Требование к содержанию эссе:

- 1) структура эссе состоит из вводной, основной и заключительной частей;
- 2) эссе содержит анализ нормативных правовых, судебных актов, разъяснение правовых концепций, правовых спорных ситуаций на заданную тему;
- 3) эссе демонстрирует владение навыками логического и аргументированного мышления, последовательность изложения своей мысли;
- 4) в эссе могут применяться различные методы анализа.

4. Критерии оценивания по специальности эссе:

№	Критерии оценивания	Нет	Частично	Да
1	умение выявлять и анализировать проблемные вопросы по заданной правовой теме	0	5	10
2	критичность и креативность мышления	0	2	5
3	умение аргументировать и подтвердить свою точку зрения	0	5	10
4	обоснованность выводов	0	2	5
5	определение практических и реализуемых путей решения проблемы	0	2	5
6	знание стратегических и программных документов государства, правовая грамотность, ссылка на законодательство	0	5	10
7	грамматика и лексика	0	2	5
	Всего	0	23	50

1. Все письменные работы (эссе), подлежат обязательному кодированию с использованием штрих-кодов для соблюдения конфиденциальности идентификационных данных при оценке работ членами жюри.

2. Факторы, которые дают основание для снижения баллов:

- 1) непонимание сути заданной темы;
- 2) отсутствие структурированности в изложении;
- 3) неумение придерживаться ответа на основной вопрос (пространные отвлечения от темы);
- 4) использование риторики (бездоказательных общих рассуждений) вместо аргументации (доказательств);
- 5) обширная описательная часть, не подкрепленная аналитическим материалом;
- 6) повторы без необходимости.

Письменные работы (эссе) изучаются и оцениваются членами жюри.

Максимальный суммарный балл по заданию 1 тура оценивается в 50 баллов.

Время проведения эссе – 90 мин.

В день олимпиады проводится второй тур по решению ситуационных задач.

II тур – Решение ситуационной задачи.

Участнику олимпиады предлагается решить ситуационную задачу, которую следует раскрыть в соответствии со следующими критериями оценки:

1. Способность к грамотному изложению материала – 10 баллов.
2. Наличие категориального аппарата и научная аргументация - 20 баллов.
3. Пути решения задачи в соответствии с действующим законодательством – 20 баллов.

Всего за решение задачи участник может получить максимум 50 баллов.

Время проведения второго тура – 90 мин.

**МАКСИМАЛЬНЫЙ БАЛЛ ПО ДВУМ ТУРАМ СОСТАВЛЯЕТ:
100 БАЛЛОВ**

Общие требования к оформлению работ учащихся всех классов.

1. Все письменные работы по первому туру должны быть выполнены в ученических тетрадях (в линейку) с полями или в специальных бланках «Дарын».
2. При решении ситуационных задач участникам выдаются листы для ответа на них.
3. Титульный лист письменного ответа 1 тура, шифровка выполненных заданий оформляются в соответствии с требованиями республиканского методического совета.

Тема эссе для 10 класса:

«Особенности правового регулирования в зонах
чрезвычайной экологической ситуации и экологического бедствия»

10 сыныпқа арналған эссе тақырыбы:

«Төтенше экологиялық жағдай және экологиялық зілзала аймақтарындағы
құқықтық реттеудің ерекшеліктері»

№ 1 Тапсырма

Жағдаяттық тапсырма: Экономикалық колледж директоры Галымханов, қызметкерлермен қызметтік телефондарды өзіндік мақсатта қолданудың жолын кесу үшін, өзінің танысы қылмыстық-атқару мекемесінің бұрынғы қызметкері Адильбаевтан колледждан жүргізілетін телефондық сөйлесулерді жасырын тыңдау жабдығын сатып алды.

Адильбаевтың көмегімен жабдықты орнатып, Галымханов бір ай бойы өзі іріктеу бойынша телефондық сөйлесулерді жасырын тыңдаған, соның негізінде колледждың үш қызметкеріне ағымдағы ай үшін, әрқайсысына 87.000 теңге сомасында, жалақысын төлемеуді шешті.

Галымханов және Адильбаевтың іс-әрекеттерінде қылмыстық құқық бұзушылық құрамының белгілері бар ма? Жауабыңызды негіздеңіз.

Задача № 1

Ситуационная задача: Директор экономического колледжа Галымханов, желая пресечь использование сотрудниками служебных телефонов в личных целях, приобрел у своего знакомого Адильбаева, бывшего сотрудника учреждения уголовно-исполнительной системы, оборудование для негласного прослушивания телефонных переговоров, которые велись с телефонов колледжа.

Установив с помощью Адильбаева оборудование, Галымханов в течение месяца лично производил выборочное прослушивание телефонных переговоров, на основании чего принял решение о наказании трех сотрудников колледжа в виде невыплаты им за данный месяц заработной платы, каждому в сумме 87.000 тенге.

Содержатся ли в действиях Галымханова и Адильбаева признаки состава уголовного правонарушения? Обоснуйте ответ.

№ 2 Тапсырма

Жағдаяттық тапсырма: Мүлкіне, соның ішінде антикварлық заттарға, зиян келтіру қауіпін келтіріп, коллекция жинаушы Казбековтың пәтерінде төбеден су ақты. Қазбеков үстінде тұратын көршісі Жумалиевқа көтеріліп есігіне қоңырау шалды. Есікті ешкім ашпады. Сонда Казбеков ПИК – ке (пәтерлер иелерінің кооперативі) хабарласты, ол жерде учаскелік инспекторға хабарласу қажеттілігі туралы айтты. Учаскелік инспектор Аюпов мұндай істермен айналысуға құқығы жоқ екендігі туралы түсіндірді.

Сонда Казбеков құлыпты бұзып көршінің пәтерінің есігін өзі ашып кіріп суды жапты. Казбековке келтірілген зиянның жалпы сомасы 1.450.000 теңгені құрады.

Жумалиевтерге есікті бұзу нәтижесінде 60.000 теңге құрайтын сомасына зиян келтірілді.

Казбековтің әрекетінде қылмыстық құқық бұзушылық құрамы бар ма?

Учаскелік инспектор Аюпов қылмыстық жауапкершілікке тартылады ма? Жауабыңызды негіздеңіз.

Задача № 2

Ситуационная задача: В квартире коллекционера Казбекова с потолка потекла вода, угрожая ущербом его имуществу, в том числе антикварным вещам. Казбеков поднялся к соседям Жумалиевым, проживающим сверху, и позвонил в дверь. Дверь никто не открывал. Тогда Казбеков позвонил в КСК — там ему ответили, что ему необходимо обратиться к участковому. Участковый Аюпов разъяснил, что такими делами он не правомочен заниматься.

Тогда Казбеков, взломав замок, самостоятельно открыл дверь в квартиру соседа, вошел туда и перекрыл воду. Общая сумма причиненного ущерба Казбекову составила 1.450.000 тенге.

Жумалиевым в результате взлома двери был причинен вред на сумму 60.000 тенге.

Содержится ли в действиях Казбекова состав уголовного правонарушения?

Подлежит ли уголовной ответственности участковый Аюпов? Обоснуйте ответ.

№ 3 Тапсырма

Жағдаяттық тапсырма: Испания азаматтары ерлі – зайыптылар Кьюри өздерінің таныстары Алматы қаласындағы қалалық аурухананың дәрігері Шнуровқа өтінішпен жолықты, олар Қазақстаннан европалық ұлтты бес жасқа дейінгі ұл баланы асырап алу үшін көмек сұрады. Қорғаншылық және қамқоршылық органдары арқылы жүргізілетін асырап алу ресми процедурасы тым ұзақ болғандықтан олар риза болмады. Кьюри баланы тез арада алғылары келген, сондықтан олар Шнуровты 30.000 евро үшін өз баласын асырауға беретін адамдарды тауып беруін сұрады. Шнуров аса ұзақ емес іздестіруден кейін ондай таныстарды таппады, бірақ ақшаны алғысы келді.

Балалар үйінің жанынан өтіп бара жатып, ол ойын алаңында тәрбиешісіз оңаша ойнап жатқан балаларды көріп қалды. Төртжасар баланы Шнуров алдау арқылы балалар үйінен, жолда Кьюри ерлі – зайыптыларға хабарласып, өз пәтеріне алып кетті. Баланы алып кетуге әрекет жасаған кезде ерлі – зайыптылар Кьюри Алматы теміржол вокзалында ұсталынды.

Есепте көрсетілген тұлғалардың әрекеттеріне заңи баға беріңіз. Жасалғанды саралаңыз.

Задача № 3

Ситуационная задача: Супруги Кьюри, граждане Испании обратились с просьбой к своему знакомому в Алматы Шнурову – врачу городской поликлиники, помочь им найти для усыновления ребенка в Казахстане, желательно мальчика до пяти лет европейской национальности. Официальная процедура усыновления ребенка из детского дома через органы опеки и попечительства их не устраивала, поскольку она была довольно длительной. Кьюри хотели получить ребенка быстро, поэтому попросили Шнуорова за 30.000 евро, чтобы он нашел людей, которые могли бы отдать своего ребенка им на усыновление. Шнуров после недолгих поисков таких знакомых не нашел, но деньги заработать он хотел.

Проходя мимо детского дома, он увидел детей, играющих одних на площадке без воспитателя. Шнуров обманным путем завлек четырехлетнего мальчика и увел его с детского дома в свою квартиру по пути, позвонив супругам Кьюри. При попытке вывезти ребенка пара Кьюри была задержана на железнодорожном вокзале Алматы.

Дайте юридическую оценку действиям указанных в задаче лиц. Обоснуйте ответ.

№ 4 Тапсырма

Жағдаяттық тапсырма: Есжанова, перзентханада туған кезде «Даун синдромы» диагнозы қойылған, ұл бала туған. Күйеуі оны ауыру баламен тастап кетеді деп күдіктенген Есжанова акушер Варламованы 500.000 теңге ақы үшін өзімен қатар ұл туған, бірақ реанимация бөлімшесінде жатқан, Бекбаеваның баласына ауыстыруға көндірді.

Есжанованың ойы бойынша Бекбаева өз баласын көрмегеннен ауыстырып алынғанын байқамай қалады деп шешті. Акушер Варламова балаларды ауыстырды.

Кінәлі тұлғалардың әрекеттеріне база беріңіз. Жауапты толық негіздеңіз.

Задача № 4

Ситуационная задача: Есжанова родила мальчика, которому в родильном доме при рождении был поставлен диагноз «синдром Дауна». Опасаясь, что муж бросит ее с больным ребенком, Есжанова уговорила акушерку Варламову за вознаграждение в сумме 500.000 тенге своего больного ребенка поменять на ребенка Бекбаевой, которая родила одновременно с ней мальчика, но находилась в реанимационном отделении.

Есжанова решила, что поскольку Бекбаева своего ребенка еще не видела, подмены не заметит. Акушерка Варламова поменяла детей.

Квалифицируйте действия виновных. Дайте обоснованный ответ.

Квалифицируйте действия виновных лиц. Дайте обоснованный ответ.

№ 5 Тапсырма

Жағдаяттық тапсырма: 12 – жасар Капустин және Ширманов түнгі уақытта тұрғын техника дүкеннің қоймасына жасырын кіріп, дүкенде ешкім жоқ деп ойлап ұялы телефондарды ұрлауға тырысты. Бірақ ведомстводан тыс күзет жүйесіне қосылған дүкенге келген ведомстводан тыс күзет қызметкерлерімен қылмыстық құқық бұзушылық жасау орнында ұсталған. Ұстау кезінде олардың сөмкелерінде жалпы құны 1.200.000 теңгені құрайтын 12 ұялы телефондар табылған.

Сотқа дейінгі тергеп-тексеру барысында Капустин және Ширманов жымқыру олармен сол дүкенде сатушы болып жұмыс істейтін Капустинның үлкен ағасының әсерімен жасалғандығы анықталған. Капустинның үлкен ағасы, егер олар жымқырудан бас тартса онда ұрып тастаймын деп қорқытқан. Капустинның үлкен ағасының өзі жымқыру жасауға қатыспаған.

Кінәлі тұлғалардың әрекеттеріне база беріңіз. Жауапты толық негіздеңіз.

Задача № 5

Ситуационная задача: 12-летние Капустин и Ширманов в ночное время, проникли на склад магазина бытовой техники, и пытались похитить сотовые телефоны, полагая, что в магазине никого нет. Но на месте уголовного правонарушения они были задержаны сотрудниками вневедомственной охраны, прибывшими в магазин, который был подключен к системе вневедомственной охраны. При задержании у них в сумке было обнаружено 12 сотовых телефонов, общей стоимостью 1.200.000 тенге.

В процессе досудебного расследования Капустин и Ширманов пояснили, что хищение ими было совершено под воздействием старшего брата Капустина, работавшего продавцом в данном магазине. Старший Капустин угрожал им, что в случае, если они откажутся от совершения хищения он изобьет их. Старший брат Капустина сам участия в хищении не принимал.

Квалифицируйте действия виновных. Дайте обоснованный ответ.

№ 6 Тапсырма

Жағдаяттық тапсырма: Саябақта Мақсатов Сагитовадан құны 300.000 теңге құрайтын алтын моншағын жұлып алды. Жүргінші Габ Мақсатовты қуып жетіп оны басынан ұрып жерге құлатты, моншақты алып қойып оны жәбірленушіге қайтарып берді. Полиция қызметкерлері келгенше Габ Мақсатовты ешқайда жіберген жоқ.

Кейін жасалған соққы нәтижесінде Мақсатовпен бассүйек-миға қатысты жарақат алғаны анықталған, сот-медициналық сараптама қорытындысы бойынша оның денсаулығына ауырлығы орташа зиян келтірілген.

Мақсатовтың әрекетін саралаңыз.

Габ қылмыстық жауапкершілікке тартылады ма? Жауабыңызды негіздеңіз.

Задача № 6

Ситуационная задача: Максатов в парке сорвал с Сагитовой золотую цепочку стоимостью 300.000 тенге и побежал. Прохожий Габ догнал Максатова, ударил кулаком по голове и повалил на землю, отобрал цепочку и вернул потерпевшей. Габ не отпускал Максатова до прибытия сотрудников полиции.

Позже было установлено, что в результате нанесенного удара Максатовым получена черепно-мозговая травма, по заключению судебно-медицинской экспертизы ему был причинен вред здоровью средней тяжести.

Квалифицируйте действия Максатова.

Подлежит ли уголовной ответственности Габ? Обоснуйте ответ.

№ 7 Тапсырма

Жағдаяттық тапсырма: Саяжай массивы аумағында автобус аялдамасында кешкі ауқытта Алибасов пен Смирнов алдын ала сөз байласу арқылы құрбысынан қайтып келе жатқан 20-жасар Зуеваға зорлау мақсатында шабуыл жасады. Қарсыластықты жоққа шығару мақсатында күшті қолдана отырып, Алибасов, содан Смирнов жәбірленушіге жыныстық қатынас жасады.

Зорлаудан кейін Смирнов Зуеваның қалталарын тексеріп, оның қарсыластығына қарамастан құны 120.000 теңгені құрайтын ұялы телефонын алып қойып, Алибасов жәбірленушінің сөмкесінен 15.000 теңге ақшаны суырып алды. Содан кейін кінәлілер оқиға орнынан қашып кетті.

Сот – медициналық сараптама нәтижесі бойынша Зуеваның денсаулығына жеңіл зиян келтірілді.

Жымқыру фактісі бойынша Алибасов пен Смирновтың әрекеттері адамдардың алдын ала байласу арқылы жәбірленушінің өмірі мен денсаулығына қауіпті емес күш қолдану арқылы жасалған қарақшылық ретінде сараланған.

Саралаумен келісесіз бе? Кінәлі тұлғалардың әрекеттеріне қылмыстық – құқықтық баға беріңіз.

Задача № 7

Ситуационная задача: Поздно вечером на автобусной остановке в районе дачного массива Алибасов и Смирнов по предварительному сговору с целью изнасилования напали на 20-летнюю Зуеву, которая возвращалась от подруги. Применив к ней силу с целью сломить сопротивление, Алибасов, а затем Смирнов совершили с потерпевшей половое сношение.

После изнасилования, Смирнов, обыскал карманы Зуевой и, не смотря на ее протесты, завладел ее сотовым телефоном стоимостью 120.000 тенге, Алибасов вытащил из сумочки потерпевшей деньги в сумме 15.000 тенге. После чего виновные с места преступления скрылись.

По результатам судебно-медицинской экспертизы Зуевой причинен легкий вред здоровью.

По факту хищения действия Алибасова и Смирнова квалифицированы как грабеж, совершенный с применением насилия, не опасного для жизни и здоровья потерпевшего группой по предварительному сговору.

Согласны ли вы с квалификацией? Дайте уголовно-правовую оценку действиям виновных.

№ 8 Тапсырма

Жағдаяттық тапсырма: 15-жасар Дарменов супермаркетте Хасанов иелік еткен әмиянін тауып алған, оның ішінде кредиттік және банктік карталар және карталардың пин-кодтары жазылған қағаз болған.

Дарменов идентификациялық пин-кодты енгізіп, кредиттік картаны қолдана отырып банкомат арқылы Хасанов басқарушы директоры болып табылатын «Свежий ветер» компаниясының 230.000 теңгесін жымқырып алды.

Одан басқа, Дарменов банкомат арқылы банктік картаны қолдана отырып, идентификациялық (пин) кодты енгізіп, Хасановтың өзіндік шотынан 100.000 теңге алды.

Дарменов ұсталынды, оған қатысты ҚР ҚК 188 бабының 2 бөл. 2) тарм. бойынша бірнеше рет жасалған ұрлық бойынша қылмыстық іс қозғалды, себебі бұл факт бойынша жәбірленуші ретінде заңды тұлға «Свежий ветер» компаниясы және жеке тұлға – Хасанов танылған.

Дарменовтің әрекетін саралаумен келісесіз бе? Жауапты толық негіздеңіз.

Задача № 8

Ситуационная задача: 15-летний Дарменов в супермаркете нашёл портмоне, принадлежавшее Хасанову, где находились кредитная и банковская карты и бумага с записями пин-кодов карт.

Используя кредитную карту, введя идентифицирующий пин-код, Дарменов похитил через банкомат 230.000 тенге, принадлежавших компании «Свежий ветер», управляющим директором которой являлся Хасанов.

Кроме того, Дарменов через банкомат с использованием банковской карты, введя идентификационный (пин) код снял денежные средства в сумме 100.000 тенге с лицевого счета потерпевшего Хасанова.

Дарменов был задержан, и в отношении него было возбуждено уголовное дело по п.2) ч.2 ст.188 УК, кража, совершенная неоднократно, поскольку по данному факту потерпевшими признаны юридическое лицо компания «Свежий ветер» и физическое лицо – Хасанов.

Согласны ли вы с квалификацией деяний Дарменова? Дайте обоснованный ответ.

№ 9 Тапсырма

Жағдаяттық тапсырма: Утеулов және Казаченко, №1 облыстық ауруханасының хирургиялық бөлімшесінің дәрігерлері, бөлімше бастығы Жапаровпен, медициналық жабдықтар – бір рет пайдаланылатын шприцтер мен катетерлерді сату арқылы өздерінің материалдық жағдайларын «жақсартуды» шешеді.

Осы мақсатта олар операция кезінде қолданылған катетерлер мен шприцтерді және басқа да жұмсалған заттарды жуып содан кейін оларды медициналық техника және медициналық арнау бұйымдарын шығаратын ЖШС «Медфарм» құрушы Зиминге берген.

Қайта қапталған қолданылған медициналық жабдықтарды Зимин сол №1 облыстық ауруханада өткізу үшін фирма-жеткізушіге жіберіп отырған. «Үнемделген» тауар екінші айналым бойынша сатылып отырған. Сатудан түскен ақшаны дәрігерлер мен Зимин өз араларында бөліп алған.

Тергеудің мәліметінше, осылайша, кінәлілер 5 миллион теңгедан астам жалпы сомасында пайда түсірген. Бұдан басқа, шприцтер мен катетерлерді қайта өңдеу нәтижесінде 8 пациент «С» гепатиті және АИТВ/ЖИТС жұқтырған.

Кінәлі тұлғалардың әрекеттеріне баға беріңіз. Жауапты толық негізденіз.

Задача № 9

Ситуационная задача: Утеулов и Казаченко, врачи хирургического отделения областной больницы № 1 во главе с заведующим отделением Жапаровым, решили «поправить» свое материальное положение путем продажи медицинского инвентаря - одноразовых шприцов и катетеров.

В этих целях они промывали использованные во время операции катетеры и шприцы и другие расходные материалы, и в последствии, они передавали их Зимину, учредителю ТОО «Медфарм» по производству медицинской техники и изделий медицинского назначения.

Использованный медицинский инвентарь, заново упакованный, Зимин отправлял фирме-поставщику для реализации данного товара в эту же областную больницу № 1. «Сэкономленный» товар продавался по второму кругу. Деньги от реализации врачи и Зимин делили между собой.

По данным следствия, таким образом, виновные получили прибыль на общую сумму более 5 миллионов тенге. Помимо этого, в результате вторичного использования шприцев и катетеров 8 пациентов были заражены гепатитом «С» и ВИЧ-СПИДом.

Квалифицируйте действия виновных. Дайте обоснованный ответ.

№ 10 Тапсырма

Жағдаяттық тапсырма: Жеке кәсіпкер Галымов айыбастау пунктінде кездейсоқ кездескен белгісіз тұлғалардан өзінің қолма-қол ақшасын долларға ауыстыруды шешеді, себебі олар ауыстырудың неғұрлым қолайлы курсы ұсынған.

Бірақ, кейін анықталғандай, осы азаматтардан алынған 2.000 АҚШ доллары көлеміндегі ақша сомасы жалған болып шықты, кәсіпкер Галымов оларды өткізуді шешеді. Кредиттік ұйыммен есептеу жүргізу кезінде, оны құқыққорғау қызметкерлері ұстап алды. Тергеу кезінде Галымов жалған ақшаны онымен жасалған жоқтығын себеп етіп өзінің кінәлі еместігі туралы айтты.

Галымовқа байланысты осы істі қалай шешуге болады? Жауапты толық негіздеңіз.

Задача № 10

Ситуационная задача: Индивидуальный предприниматель Галымов решил обменять свои наличные деньги на доллары у случайно встретившихся в обменном пункте неустановленных лиц, так как они предложили ему более выгодный курс обмена.

Однако впоследствии выяснилось, что полученные у этих граждан деньги в сумме 2.000 долларов США, оказались фальшивыми, и предприниматель Галымов решил их сбыть. При попытке проведения расчета с кредитной организацией, его задержали сотрудники правоохранительных органов. На следствии Галымов заявил о своей невиновности, мотивируя тем, что фальшивые деньги были изготовлены не им.

Как разрешить данное дело в отношении Галымова? Дайте обоснованный ответ.